

Univerzita Hradec Králové Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek vedoucího/ponenta bakalářské práce *nehodící se škrtně

Jméno autora/ky	Tereza Vrabcová				
Název práce	Pokus o identifikaci vzájemných předsudků Romů a českých občanů. Jsou rasové nebo kulturní?				
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická				
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK				
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Petr Vašát, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK				
Konzultant práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)					
Rok obhajoby	2016				
Rozsah práce (počet stran vlastního textu + přílohy zvlášť): 58+13					
Tabulky a grafy	ano - ~~ne~~	Obrazová příloha	ano - ~~ne~~	Další přílohy	ano - ~~ne~~

Použitá literatura (počet):
17 a elektronické zdroje

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Autorka se ve své bakalářské práci zaměřila na problematiku identifikace, klasifikace, fungování stereotypů a předsudků projevujících se ve vzájemných vztazích obyvatel vybrané obce, kdy jedni tvoří majoritní část obce a druzí, tj. romští obyvatelé, tvoří minoritní část obce. Cíle jsou stanoveny v souladu se zadáním bakalářské práce, třebaže zadání předpokládalo širší výzkumný rámec s uplatněním komparace získaných dat. Tematicky je zkoumaný problém příhodným doplňkem stavu poznání. Odlišení rasových a kulturních předsudků vytváří příležitost k analýze předpokladů projevů nesnášenlivosti a k možnému řešení celé řady problémů spojených s konfliktním jednáním mezi skupinami obyvatel, jak se s nimi setkáváme na různých místech v České republice, zároveň přináší možnost vzájemné percepce odlišností majoritní a minoritní části společnosti a bariér nebo jejich překonávání ve společném soužití.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	~~ane~~	s výhradami	~~ne~~
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	~~ane~~	s výhradami	~~ne~~
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	~~ane~~	s výhradami	~~ne~~
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	~~ane~~	s výhradami	~~ne~~
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	~~ane~~	s výhradami	~~ne~~
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	~~ane~~	s výhradami	~~ne~~

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	~~dobrá~~	s výhradami	~~špatná~~
<i>Pravopis a gramatika</i>	~~dobré~~	s výhradami	~~špatné~~
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	~~s výhradami~~	~~špatná~~
<i>Zpracování příloh</i>	dobré	~~s výhradami~~	~~špatné~~

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Hlavní připomínkou je zejména velmi malý akcent na identifikaci, klasifikaci, analýzu a zhodnocení předsudků, což byl ústřední výzkumný problém a cíl. Jednak se autorce nepodařilo dostatečně zpracovat zajímavý materiál získaný z rozhovorů, podrobit ho hlubšímu třídění a závěry podrobit kritickému vyhodnocení. Jednak lze v samotných rozhovorech objevit ne příliš silnou zdatnost při vedení rozhovorů s cílem identifikovat předsudky, testovat názory respondentů a pokoušet se rozlišovat, co je jejich stylizací a co nikoli, kde a jak navázat na odpovědi respondentů (což je problém spojený s metodickými vodítky, která autorka měla vytěžit z heuristiky, ale také problém spojený s malou zkušeností, kterou právě získávala). Stejně tak citlivost pro evidenci určujících znaků pro projevy kulturních nebo rasových předsudků nebyla při analýze rozhovorů dostatečně silná. Kritickému posouzení mohla být podrobena metodika výzkumu a uplatněné techniky, v čem autorka spatřuje její přednosti, nedostatky, kde jsou její limity. Závěr práce se nevrací k učiněným poznatkům v části pojednávající o stavu poznání na dané téma a nepřekračuj shrnující poznatky podle výzkumných otázek. V textu není ujasněno užívání některých termínů, týkajících se vymezení, odlišení český občan, Čech, český obyvatel, cikán, Rom, romská komunita.

Je ovšem také správné na tomto místě zdůraznit, že autorka při řešení problémů měla zájem svůj postup konzultovat s vedoucím práce, ale nedařilo se věnovat dostatek času na kontrolu jednotlivých etap a závěrečné posouzení celého textu před jeho odevzdáním k požadovanému termínu. A také je důležité připomenout, že autorka se snažila v míře svých invencí zvládnout nesnadné téma a projevila nemalou míru samostatnosti v „pokusu“ o řešení problému.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

V textu se objevují drobné překlepy a gramatické chyby.

Otázky k obhajobě práce

- 1) V čem spočívá rozdíl mezi kulturními a rasovými předsudky?
- 2) Identifikovala tyto předsudky v rozhovorech s respondenty? Jak je možné takové předsudky rozlišit?
- 3) Jaká zjištění z provedeného výzkumu považuje autorka za zvláště důležitá? Čím jsou zajímavá?
- 4) Jak by bylo možné na její výzkum navázat, s jakým zaměřením?

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji – ~~nedoporučuji~~ k obhajobě. *nehodící se škrtně

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Autorka si stanovila jasný cíl, jehož splnění je náročné, zvláště pro studentku bakalářského oboru. Nejenom z hlediska teoretických přístupů k fungování stereotypů, ke klasifikaci předsudků, k odlišení kulturních nebo rasových předsudků, ale také v rovině způsobu řešení zkoumaného problému, ve volbě metody, techniky, ve výběru výzkumného vzorku, při sběru dat, při jejich zpracování, analýze a interpretaci. Být připraven dopředu na všechna úskalí nebývá vždy možné, leč které překážky je nutné řešit průběžně. Autorka se pokusila najít způsob, jak stanovený cíl splnit, ač se jí to v mnohém nezdařilo. Její empiricky získaný materiál je však v mnohém velmi zajímavý a je zapotřebí ocenit i to, jak nesnadný úkol, tj. realizovat plánované rozhovory, se jí nakonec podařilo splnit. Autorka se pozorně snažila dodržet základní požadavky kladené katedrou na bakalářskou práci a její „pokus“ je v tomto ohledu těmto požadavkům přiměřený. Za celkový přístup ke zpracování bakalářské práce, za dílčí poznatky a inspirace, které lze v její práci objevit, navrhuji i s ohledem na uvedené připomínky hodnocení D.

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému užítkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma

Hodnocení: D

4. 6. 2016, Čeperka

.....
datum a místo

PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D.

.....
podpis autora posudku